

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

KAZACHSTAN

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Warszawa, 2023 r.

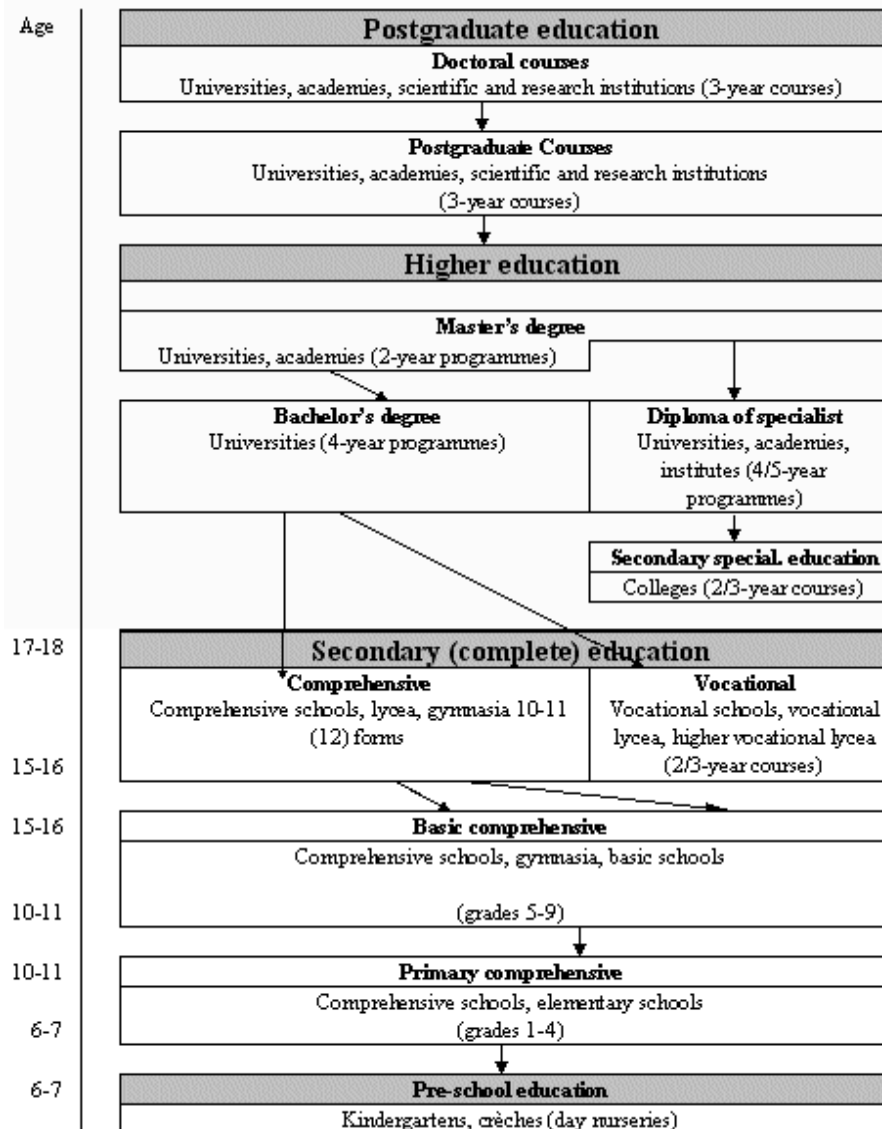
Spis treści

Schemat systemu edukacji Kazachstanu	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych	4
Studia pierwszego stopnia.....	4
Studia drugiego stopnia.....	5
Studia jednolite	5
Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)	6
Wyższy stopień naukowy „Doktor nauk”	7
Tytuł naukowy „Profesor” i „Docent”	7
Skala ocen.....	9
Lista uczelni	9
Tabela ewaluacyjna kazachskich dyplomów uzyskanych do dnia 29.09.2005 r.	10
Tabela ewaluacyjna kazachskich dyplomów uzyskanych po 29.09.2005 r.	11

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Kazachstanu

Źródło:

http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/Countries/WDE/2006/ASIA_and_the_PA_CIFIC/Kazakhstan/Kazakhstan.htm

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych

Świadectwa o uzyskaniu wykształcenia średniego, świadectwa ukończenia średniej szkoły zawodowo-technicznej oraz świadectwa ukończenia średniej szkoły zawodowej, wydane w Kazachstanie **do dnia 29 września 2005 r.**, są uznawane za równoważne z polskim świadectwem dojrzałości na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Dokumenty uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia i studia jednolite, wydane w Kazachstanie **po 29 września 2005 r.**, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>.

UWAGA: Koledże nie są w Kazachstanie szkołami wyższymi, lecz instytucjami kształcącymi na poziomie średnim zawodowo-technicznym. Dyplomy wydawane przez tego typu instytucje dają w Kazachstanie prawo do ubiegania się o wstęp do szkół wyższych oraz podejmowania działalności zawodowej.

Studia pierwszego stopnia

Od roku akademickiego 1995/96 kazachskie uczelnie zaczęły oferować – oprócz programów studiów jednolitych – również programy studiów pierwszego i drugiego stopnia. Studia pierwszego stopnia trwają w Kazachstanie 4 lata i kończą się uzyskaniem dyplomu **Bakaławra (Бакалавр)**. Dyplom ten daje w Kazachstanie prawo do wstępu na studia drugiego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Kazachstanie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Stwierdzenie równoważności kazachskiego dyplomu Bakaławra z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia trwają w Kazachstanie 2 lata i kończą się uzyskaniem dyplomu **Magistra (Магистр)**. Dyplom ten daje w Kazachstanie prawo do wstępu na studia doktoranckie (tzw. aspirantura) i uzyskania stopnia Kandydata nauk (Кандидат наук).

Stwierdzenie równoważności kazachskiego dyplomu Magistra, **wydanego do dnia 29 września 2005 r.**, z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stwierdzenie równoważności kazachskiego dyplomu Magistra **wydanego po 29 września 2005 r.** z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

UWAGA: Stwierdzenie równoważności dyplomów lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, lekarza weterynarii i architekta – niezależnie od daty ich wydania – możliwe jest jedynie po przeprowadzeniu nostryfikacji.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Kazachskie dyplomy potwierdzające ukończenie studiów drugiego stopnia, wydane **od dnia 29 września 2005 r.**, uprawniają w Rzeczypospolitej Polskiej do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Studia jednolite

Do roku akademickiego 1995/96 studia w Kazachstanie były oferowane wyłącznie jako studia jednolite. Studia te w trybie dziennym trwały od 4 do 5 lat (na kierunkach medycznych 6 lat) i kończyły się uzyskaniem dyplomu zwanego potocznie dyplomem **Specjalisty (Специалист** – słowo to nie widnieje na wydawanym dyplomie). Dyplom ukończenia studiów jednolitych mógł też nosić nazwę **dyplom o wykształceniu wyższym (диплом о высшем образовании)** lub **dyplom o wyższym wykształceniu specjalistycznym (диплом о высшем специальном образовании)**. Wszystkie ww. dyplomy dawały w Kazachstanie wstęp na studia doktoranckie (tzw. aspirantura) i możliwość uzyskania stopnia Kandydata nauk (Кандидат наук).

Od roku akademickiego 2010/2011, w wyniku wprowadzenia w Kazachstanie systemu bolońskiego, większość kierunków studiów zaczęła być oferowana wyłącznie w systemie dwustopniowym. Wyjątkiem pozostały kierunki zawodowe, jak np.: medycyna, weterynaria, farmacja, inżynieria, studia wojskowe, itp. Programowy okres kształcenia na tych kierunkach wynosi 5-6 lat, a jego absolwenci otrzymują ww. dyplom Specjalisty.

Stwierdzenie równoważności tzw. dyplomu Specjalisty wydanego **do dnia 29 września 2005 r.** z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stwierdzenie równoważności kazachskiego dyplomu ukończenia studiów jednolitych wydanego **po 29 września 2005 r.** z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

UWAGA: Stwierdzenie równoważności dyplomów lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, lekarza weterynarii i architekta – niezależnie od daty ich wydania – możliwe jest jedynie po przeprowadzeniu nostryfikacji.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, kazachskie dyplomy potwierdzające ukończenie studiów jednolitych, wydane **od dnia 29 września 2005 r.**, uprawniają w Rzeczypospolitej Polskiej do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)

Do roku akademickiego 2010/2011 w Kazachstanie oferowane były studia doktoranckie (tzw. aspirantura), które prowadziły do uzyskania niższego stopnia naukowego **Kandydata nauk (Кандидат наук)**. Studia te trwały minimum 3 lata, a osoby, które uzyskały ww. stopień, były uprawnione do ubiegania się o wyższy stopień naukowy Doktora nauk (Доктор наук).

Stopień Kandydata nauk nadany w Kazachstanie **do dnia 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);

- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień Kandydata nauk wydany w Kazachstanie **po 29 września 2005 r.** może być uznany za równoważny z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Od roku akademickiego 2011/2012 w Kazachstanie oferowane są już wyłącznie 3-letnie studia doktoranckie prowadzące do uzyskania stopnia **Doktora filozofii (Доктор философии, PhD)**. Stopień ten zastąpił zarówno niższy, jak i wyższy stopień naukowy (Кандидат/Доктор наук) i **stał się jedynym stopniem naukowym nadawanym w tym kraju.**

Uzyskany w Kazachstanie stopień Doktora filozofii może być uznany za równoważny z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Wyższy stopień naukowy „Doktor nauk”

Do roku akademickiego 2010/2011 w Kazachstanie posiadacze niższego stopnia naukowego Kandydata nauk mogli ubiegać się o uzyskanie wyższego stopnia naukowego **Doktora nauk (Доктор наук)**. Od roku 2011 stopień ten nie jest już nadawany (wyższy i niższy stopień naukowy zostały zastąpione jednym stopniem Doktora filozofii).

Kazachski stopień Doktora nauk nadany **do dnia 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień Doktora nauk wydany w Kazachstanie **po 29 września 2005 r.** może być uznany za równoważny z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Tytuł naukowy „Profesor” i „Docent”

Tytuł naukowy **Profesora (Профессор)** wydany w Kazachstanie **do dnia 29 września 2005 r.** jest uznawany za równoważny z polskim tytułem naukowym profesora na podstawie umów międzynarodowych, tj.:

- Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o równoważności dokumentów o wykształceniu, stopniach i tytułach naukowych wydawanych w PRL i ZSRR, podpisanego w Warszawie w dniu 10 maja 1974 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 4, poz. 14 i 15);
- Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Tytuł naukowy Profesora wydany w Kazachstanie **po 29 września 2005 r.** nie może być uznany za równoważny z polskim tytułem naukowym, gdyż ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie przewiduje (w przypadku braku umów międzynarodowych) możliwości uznawania równoważności tytułu profesora nadanego za granicą z jego polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji.

Uzyskany w Kazachstanie tytuł **Docenta (Доцент)** nie podlega w Polsce formalnemu uznaniu ani na podstawie umów międzynarodowych, ani w drodze nostryfikacji, ze względu na brak jego odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego.

Skala ocen

Poniższa tabela przedstawia skalę ocen, która jest stosowana przez kazachskie szkoły wyższe.

Ocena	Wyjaśnienie
отлично	bardzo dobry (5)
хорошо	dobry (4)
удовлетворительно	dostateczny (3)
неудовлетворительно	niedostateczny (2)
зачтено /зачет	zaliczone

Lista uczelni

Lista uznanych kazachskich uczelni dostępna jest na stronie:

https://enic-kazakhstan.edu.kz/en/reference_information/universities. Jest to lista w wersji angielskiej z możliwością zmiany języka na rosyjski (RU) lub kazachski (KZ).

Tabela ewaluacyjna kazachskich dyplomów uzyskanych do dnia
29.09.2005 r.

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Bakaławr (Бакалавр)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Specjalista (Специалист): – dyplom o wykształceniu wyższym (диплом о высшем образовании) – dyplom o wyższym wykształceniu specjalistycznym (диплом о высшем специальном образовании)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Magistr (Магистр)		
Kandydat nauk (Кандидат наук) (niższy stopień naukowy)	Możliwość wszczęcia postępowania habilitacyjnego.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Doktor nauk (Доктор наук) (wyższy stopień naukowy)	–	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Profesor (Профессор)	–	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.

Tabela ewaluacyjna kazachskich dyplomów uzyskanych po 29.09.2005 r.

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Бакалавр (Бакалавр)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Специалиста (Специалист): – dyplom o wykształceniu wyższym (диплом о высшем образовании) – dyplom o wyższym wykształceniu specjalistycznym (диплом о высшем специальном образовании)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Nostryfikacja
Магистр (Магистр)		
Доктор философии (Доктор философии, PhD)		
Кандидат наук (Кандидат наук) (niższy stopień naukowy)	Nostryfikacja	Nostryfikacja
Доктор наук (Доктор наук) (wyższy stopień naukowy)	–	Nostryfikacja
Профессор (Профессор)	–	Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie przewiduje możliwości uznania równoważności tytułu profesora w drodze nostryfikacji